

การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภษิต
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ

The comparison of Critical reading About Isarayanphasit
of Mathayomsuksa Three Students taught by
SQ3R Method and Traditional Method.

อชิรญา กองคำ^{1*} และ นพคุณ คุณาชีวะ²

¹สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*ผู้รับผิดชอบบทความ

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณ
ภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ มีวัตถุประสงค์
เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภษิต ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับ วิธีสอนแบบปกติ 2) เปรียบเทียบความสามารถด้าน
การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ
SQ3R ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง
อิสรญาณภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา”
อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ใน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 ห้อง มีนักเรียนทั้งหมด 476 คน และ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 จำนวน 36 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/11
จำนวน 36 คน รวมจำนวนนักเรียน 72 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่โรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” อำเภอ
หนองแค จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562
ได้มาจากการนำคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ one-way ANOVA โดยเลือก
ห้องเรียนที่คะแนนความสามารถของนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง และกลุ่มอ่อน แล้วตัดห้องเรียนที่เก่งสุดออก 2
ห้อง และตัดห้องเรียนที่อ่อนสุดออก 2 ห้อง จะเหลืออยู่ 8 ห้อง จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน
ทางเดียว (one-way ANOVA) และเลือกมาจำนวน 2 ห้องที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน จากการสุ่มอย่างง่าย
(Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก แบ่งนักเรียนออกเป็น 2
กลุ่ม ดังนี้ 1) กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/11 จำนวน 36 คน เรียนด้วยแผนการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่ สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R 2) กลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3
จำนวน 36 คน เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบ SQ3R จำนวน
6 แผน 2) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบปกติ จำนวน 6 แผน และ 3) แบบทดสอบความสามารถ

ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบ คู่ขนาน ปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวนชุดละ 30 ข้อ สำหรับทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบค่าที่ t test แบบ Dependent Sample และ แบบ Independent Sample

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับ วิธีสอนแบบปกติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ; วิธีสอนแบบ SQ3R; วิธีสอนแบบปกติ

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิด และนำไปสู่การเรียนรู้ การพัฒนาความคิดสติปัญญา อีกทั้งยังส่งเสริมวิจารณญาณและประสบการณ์ของผู้อ่านด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทำให้ผู้คนต้องก้าวให้ทันโลก ทันเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบัน จึงต้องมีการขวนขวายหาความรู้ผ่านการอ่าน ดังนั้น การอ่านที่ดีย่อมเกิดประสิทธิภาพต่อตัวผู้อ่านเองและสังคม ช่วยให้เกิดการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว ดังที่ วัฒนธรรม บุญจับ (2541, หน้า 99) กล่าวว่า “การอ่านช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นปัจจัยในการพัฒนาบุคคล ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา และมีส่วนผลักดันสังคมให้เจริญก้าวหน้าไปได้เร็วขึ้น เพราะการอ่านทำให้คนฉลาด รู้จักคิด มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น” สอดคล้องกับ ฉวีวรรณ คูหาภินนทร์ (2542, หน้า 11) กล่าวโดยสรุปว่า การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน เนื่องจากการอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยี ทำให้ข้อมูลข่าวสารมีมากขึ้น ผู้อ่านจึงมีการแสวงหา และอยากรู้อยากเห็น ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ การอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทำให้ทันต่อเหตุการณ์ การที่ประเทศจะพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยความรู้ประชาชน ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง

แม้ว่าหลักสูตรจะเน้นเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ว่าเป็นสิ่งที่นักเรียนพึงมีเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน แต่นักเรียนส่วนมากที่ยังอ่านอย่างมีวิจารณญาณไม่ได้ โดยเฉพาะการอ่านวรรณคดี ผู้วิจัยพบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองแค “สริกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้

จากปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณดังกล่าว มีวิธีสอนที่หลากหลายที่ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น แต่ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R น่าจะช่วยให้ผู้เรียนอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาของการสอนทั้ง 2 แบบ มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับ วิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับ วิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกัน
2. ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 ห้อง มีนักเรียนทั้งหมด 476 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 จำนวน 36 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/11 จำนวน 36 คน รวมจำนวนนักเรียน 72 คน กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัด

สระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ได้มาจากการนำคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ one-way ANOVA โดยเลือกห้องเรียนที่ผลและความสามารถของนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง และกลุ่มอ่อน แล้วตัดห้องเรียนที่เก่งสุดออก 2 ห้อง และตัดห้องเรียนที่อ่อนสุดออก 2 ห้อง จะเหลืออยู่ 8 ห้อง จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และเลือกมาจำนวน 1 คู่ ที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/11 จำนวน 36 คน เรียนด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R

2.2 กลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 จำนวน 36 คน เรียนด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย

1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ 2 แบบ ได้แก่

1.1 วิธีสอนแบบ SQ3R

1.2 วิธีสอนแบบปกติ

2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางแก่ครูภาษาไทย ในการนำกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R มาใช้สอน เพื่อความเข้าใจด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ดีขึ้น
2. เป็นแนวทางแก่นักเรียน ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
3. เป็นแนวทางแก่นักเรียนในการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ โดยผู้วิจัยได้สรุปรายละเอียด ดังนี้

ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เอมอร์ เนียมน้อย (2546, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดพิจารณาสิ่งที่อ่านถึงข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น อย่างละเอียด รอบคอบ เพื่อสรุป ใจความสำคัญ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินคุณค่า เรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อ เช่น น้ำเสียง แนวความคิด จุดมุ่งหมาย เป็นต้น การอ่านในระดับนี้ถือได้ว่าเป็นการอ่านในระดับสูง

ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

दनยา วงศ์ธนะชัย (2542, หน้า 179) กล่าวถึงความสำคัญของการใช้วิจารณญาณในการอ่านว่าเป็นทักษะที่ควรได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักอ่านในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่แวดล้อมด้วย ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มากมาย ทั้งที่เชื่อถือได้และมีคุณค่า ทั้งที่เสนอความคิดเพียงด้านเดียว บิดเบือนความจริง มีอคติและลำเอียงก็มี ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณ เพื่อประเมินสิ่งที่ตนอ่านและตัดสินใจว่าจะเชื่อได้มากน้อยเพียงไร

วิธีสอนแบบ SQ3R

ณันท์ขจร กันชาติ (2550, หน้า 33-34) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนของการอ่าน แบบ SQ3R ที่สัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านอย่างคร่าว ๆ (Survey = S) ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่าง คร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาคำสำคัญในบทอ่านที่ครูแจกให้ แล้วให้นักเรียนบอกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร แล้วจับใจความสำคัญของเรื่องว่าผู้เขียนต้องการให้ทราบอะไร นักเรียนและครูอภิปรายร่วมกัน แล้วเขียนใจความสำคัญไว้ในกระดาษ (นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของผู้เขียนได้)

ขั้นที่ 2 การตั้งคำถาม (Question = Q) ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใจความสำคัญที่เขียนไว้เพื่อหาจุดมุ่งหมายของผู้เขียน โดยครูเป็นผู้แนะนำในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาในการตั้งคำถาม ครูสุ่มนักเรียนแล้วถามเกี่ยวกับคำถามที่นักเรียนตั้งไว้ แล้วให้นักเรียนคนอื่น ๆ แสดงความคิดเห็นร่วมกัน แล้วเขียนคำถามไว้ในกระดาษ (นักเรียนสามารถหาเจตนาหรือวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้)

ขั้นที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบเพื่อหาคำตอบ (Read = R1) ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบของหัวข้อแรกเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นตอนที่สอง เป็นการพิจารณาเรื่องที่อ่านทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบแล้วเขียนคำตอบไว้ในกระดาษ (นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น)

ขั้นที่ 4 การจดจำ (Recite = R2) เมื่อเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องจากการอ่านแล้วครูเน้นให้นักเรียนพยายามจดจำข้อความที่สำคัญโดยการจดบันทึกย่อหรือขีดเส้นใต้ เพื่อเตือนความจำของตนเองว่าจากการอ่านครั้งนี้ได้ความคิดอะไรใหม่ ๆ บ้าง เป็นการสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ ครูให้นักเรียนทดสอบความจำโดยการปิดหน้ากระดาษ แล้วดูบันทึกที่เขียนไว้ว่าจำได้หรือไม่ ถ้าตอบไม่ได้ให้ทบทวนคำถาม คำตอบและทบทวนจากความเข้าใจ (นักเรียนสามารถสรุปความได้)

ขั้นที่ 5 การทบทวน (Review = R3) นักเรียนทบทวนเรื่องราวทั้งหมดจาก การอ่านและทำบันทึกย่อจากความจำว่าถูกต้องหรือไม่ ทบทวนจุดสำคัญใหญ่ ๆ และจุดสำคัญรองลงมาอีกครั้ง หนึ่งโดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง พร้อมกับบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยการสุ่มนักเรียนให้ทบทวนเรื่องสามถึงห้าคน เป็นการสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผลและแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดของตนต่อสิ่งที่อ่าน (นักเรียนสามารถชี้เหตุผลและตัดสินใจได้)

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบปกติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 24-26) อธิบายว่า การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ชื่อนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และขั้นวิเคราะห์หรืออภิปรายผลงาน ที่สรุปได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ชื่อนำเข้าสู่บทเรียน ครูควรใช้ประเด็นคำถามที่ท้าทาย เพื่อกระตุ้นหรือดึงดูดความสนใจให้นักเรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้ กระตือรือร้นและอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเต็มที่
2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียนตามความสามารถโดยใช้สื่อ กิจกรรม และการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต
3. ขั้นวิเคราะห์หรืออภิปรายผลงาน ที่สรุปได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ ครูและนักเรียน ร่วมกันอภิปรายผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยเน้น ให้นักเรียนค้นพบองค์ความรู้ด้วยตัวเอง ครูเป็นผู้สังเกตเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ พร้อมทั้งส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจค้นหาความรู้ต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

เอมอร เนียมน้อย (2546, หน้า 41-43) ได้ศึกษา ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีอ่านแบบ SQ3R ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่สอนด้วยวิธีอ่านแบบ SQ3R มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน

ณันท์ขจร กันชาติ (2550, หน้า 64-66) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ได้รับการสอนอ่านแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรณิการ์ สัมคร (2557, หน้า 73-74) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิรรา จุฑารัตน์ (2549, หน้า 82-84) ได้ศึกษา ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบตกผลึกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิเวศวิทยาและความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิเวศวิทยาที่เรียนด้วยการสอนแบบตกผลึกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิเวศวิทยาแบบตกผลึกสูงกว่าแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิเวศวิทยาและความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิจัยต่างประเทศ

Lizabeth (2007, p. 110) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนแบบ SQ3R กับการเรียนรู้บนเว็บ ของนักเรียนเกรด 8 จำนวน 254 คน ในชั้นเรียนประวัติศาสตร์อเมริกัน โรงเรียนมัธยมในเขต Midwestern ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ากลยุทธ์ SQ3R ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการเขียนเรียงความระดับสูงและมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความสามารถในการอ่านและความเข้าใจในการเขียนเรียงความของผู้เรียนนั้น

Kylie (2011: abstract) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้วิธี SQ3R ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ระดับการศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการกลยุทธ์ SQ3R กับการอ่านเนื้อหาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และปรับปรุงความเข้าใจโดยรวมของนักเรียน และการศึกษายังตรวจสอบการนำวิธี SQ3R ไปประยุกต์ใช้ในการอ่านจนเป็นนิสัย ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการอ่านด้วยกลยุทธ์ SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และการศึกษายังชี้ให้เห็นว่า 46.9% ของนักเรียนที่ใช้ SQ3R สามารถมีทักษะในการอ่านนิยายเพิ่มขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลอง The Randomized Control – Group Pertest – Posttest Design แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มทดลอง และกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนทดลอง เป็นขั้นตอนเตรียมความพร้อมดังนี้

1.1 สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และชี้แจงการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R และการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ

1.2 นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบความสามารถด้าน การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเรียน

2. ขั้นตอนทดลอง เป็นขั้นตอนการทดลองสอนทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนแบบปกติสอนในกลุ่มควบคุมใช้เวลารวม 6 คาบ คาบละ 50 นาที และใช้แผนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนแบบ SQ3R สอนในกลุ่มทดลองใช้เวลารวม 6 คาบ คาบละ 50 นาที และนำแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียน ไปทดสอบกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม

3. ขั้นตอนหลังการทดลอง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ ดังนี้

1 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาพจิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติใช้สถิติทดสอบ t test independent Sample

2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรฐานภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R ก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้สถิติทดสอบ t test dependent Sample

3 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรฐานภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้สถิติทดสอบ t test dependent Sample

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรฐานภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับ วิธีสอนแบบปกติ รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรฐานภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับ วิธีสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	<i>n</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	Sig.
กลุ่มทดลอง	36	27.64	2.631	70	3.646*	.001
กลุ่มควบคุม	36	24.36	4.710	54.909		

* $p < .05$

จากตาราง 1 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรฐานภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับ วิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรฐานภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R ก่อนเรียนและหลังเรียน รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรฐานภษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R ก่อนเรียนและหลังเรียน

ช่วงเวลา	<i>n</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	Sig.
ก่อนเรียน	36	12.33	2.042	35	41.713*	.000
หลังเรียน	36	27.64	2.631			

* $p < .05$

จากตาราง 2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาศิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาศิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาศิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน

ช่วงเวลา	<i>n</i>	\bar{X}	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	Sig.
ก่อนเรียน	36	10.72	2.457	35	22.090*	.000
หลังเรียน	36	24.36	4.710			

* $p < .05$

จากตาราง 3 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาศิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาศิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับ วิธีสอนแบบปกติ พบว่า กลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจาก กลุ่มที่สอนโดย วิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่งผลให้การวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมอร์ เนียมน้อย (2546) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีอ่านแบบ SQ3R ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่สอนด้วยวิธีอ่าน แบบ SQ3R มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้โดยวิธีอ่านแบบ SQ3R แล้ว มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แตกต่างจากวิธีการสอนแบบปกติที่เคยเรียน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านขั้นสูง ที่ต้องให้เกิดผลจากการอ่านคือ จับใจความสำคัญได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินค่าได้ ดังนั้น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R จึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดีขึ้น เพราะการอ่านแบบ SQ3R มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน และเข้าใจง่าย ส่งผลให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านที่สูงขึ้นด้วย

2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภาศิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่งผลให้การวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณิการ์ สมัคร (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนการสอนด้วยวิธี SQ3R ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัย ได้สร้างขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนของ Deese and Deese (1979) ที่กล่าวถึงวิธีการอ่านสั้น ๆ เพื่อให้ ง่าย คือ Survey Q3R หรือ SQ3R มี 5 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้ 1) S (Survey) การสำรวจ หมายถึง การสำรวจเนื้อเรื่องทั้งเล่มอย่างรวดเร็ว 2) Q (Question) การตั้งคำถามเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการอ่าน หลังจากอ่านสำรวจเสร็จแล้ว 3) R1 (Read) อ่านเพื่อตอบคำถามที่ตนเองอยากรู้ ของคำถามที่ผู้อ่านตั้งไว้ในใจ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างละเอียด 4) R2 (Recite) การจดจำ เมื่อเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องจากการอ่านแล้วควร พยายามจดจำข้อความที่ และ 5) R3 (Review or Reconstruct) เป็นการทบทวนเรื่องราวทั้งหมดจาก การอ่านและทำบันทึกย่อจากความจำว่าถูกต้องและจำได้หรือไม่ แล้วทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

จากเหตุผลและข้อสนับสนุนข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R เป็นการสอนที่ สำคัญยิ่งเกี่ยวกับการอ่าน เพราะมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน เรียงจากง่ายไปยาก ช่วยกำหนดทิศทางในการอ่าน ของนักเรียนให้เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว และยังช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านอีก ด้วย การอ่านโดยวิธีสอนแบบ SQ3R จะเริ่มจากอ่านคร่าว ๆ ไปสู่การอ่านอย่างละเอียด และมีการตั้งคำถาม เพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบ สรุปเนื้อหา วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความเห็น สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน และประเมินคุณค่าได้ ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถ ในเรื่องการอ่าน ได้แก่การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ การวิจารณ์ และการประเมินคุณค่าจากเรื่องที่ อ่านได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง อิศรญาณภษิต ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่งผลให้การวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะผู้วิจัยได้ ทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบประสิทธิภาพก่อนนำมาทดลองใช้ จึงส่งผลให้ การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพกับผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงขึ้น

ผู้วิจัยเห็นว่าการสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติมีขั้นตอนและรูปแบบในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับเนื้อหาต่าง ๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรา จุฑารัตน์ (2549) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบ การเรียนการสอนแบบตกผลึกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวรรณคดีไทยและความสามารถทางการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทยและความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติก่อน และหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เห็นได้ว่ามีผู้วิจัยหลายคนที่น่าวิธีการสอน

ต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบปกติ ซึ่งถือว่าการสอนแบบปกติเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ครูนิยมนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบปกติสามารถพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้เช่นกัน เพราะมีขั้นตอนที่เป็นรูปแบบพื้นฐานของการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการใช้เทคนิคและวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา โดยครูเป็นผู้ออกแบบกิจกรรม นักเรียนสามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้ อีกทั้งยังส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ด้วย ครูจึงนิยมนำวิธีการสอนแบบปกติมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า การสอนทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกัน จะเห็นได้ว่า วิธีสอนแบบ SQ3R ช่วยพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นมากกว่าวิธีสอนแบบปกติ เพราะวิธีสอนแบบ SQ3R มีลำดับขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ และประเมินคุณค่าจากสิ่งที่อ่านได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะโดยวิธีสอนแบบ SQ3R

1.1 ก่อนที่ผู้สอนจะนำวิธีสอนแบบ SQ3R ไปใช้ ต้องศึกษาถึงหลักการ วิธีการ และขั้นตอนให้เข้าใจก่อน เพื่อจะได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับผู้เรียนด้วย

1.2 การสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R เป็นการสอนที่มีลำดับขั้นตอน และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ผู้สอนควรพิจารณาแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ระดับชั้นของผู้เรียน และโอกาสทางการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

1.3 การสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R จะมีลำดับขั้นตอนอยู่ 5 ขั้นตอน ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในคาบเดียวเสร็จ ดังนั้น ผู้สอนควรแบ่งขั้นตอน และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา และผู้เรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.1 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านขั้นที่สูงขึ้น คือ ผู้เรียนต้องสามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ วิจัย และประเมินค่าจากเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้นก่อนที่จะสอนผู้สอนควรศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหา ก่อน เพื่อที่จะนำไปถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและเกิดความเข้าใจง่ายกับผู้เรียน

2.2 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณถ้าได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้เรียน มีทักษะการอ่านที่ดี และมีนิสัยรักการอ่าน อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างละเอียด มีเหตุผล มีประเด็นสำคัญ วิเคราะห์ วิจัย และประเมินค่าจากเรื่องที่อ่านได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนรูปแบบอื่น ๆ เช่น วิธีสอนด้วยเทคนิค KWL-Plus วิธีสอนตามแนวคิดหมวกหกใบ เป็นต้น
2. ควรนำการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปใช้กับผู้เรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา เป็นต้น
3. ควรมีการวิจัยที่ใช้แบบฝึก สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion)*. กรุงเทพมหานคร: ศิลปบรรณาคาร.
- ฉันทขจร กันชาติ. (2550). *ผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณและความสนใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ดนยา วงศ์ชนะชัย. (2542). *การอ่านเพื่อชีวิต*. พิษณุโลก: โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- พรณิการ์ สมัคร. (2557). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒน์ บุณย์จับ. (2541). *ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา*. กรุงเทพมหานคร: กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.
- ศิธา จุฑารัตน์. (2549). *ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบตกผลึกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวรรณคดีไทยและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอมอร เนียมน้อย. (2546). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีอ่านแบบ SQ3R ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545* สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- Deese, J., & Deese, E.K. (1979). *How to study (3 rd ed.)*. New York: McGraw – Hill.
- Kylie, Baier. (2011). *The Effects of SQ3R on Fifth Grade Students' Comprehension Levels*. Academic Journal. accessed January 27, 2014. available From https://etd.ohiolink.edu/ap/10?0::NO:10:P10_ACCESSION_NUM:bgsu1300677596
- Lizabeth A. Guzniczak. (2007). *A Quasi-experimental Study of Adolescent Using the SQ3R Strategy Instruction with Web-based Learning Materials*. Ed.D. dissertation, Oakland University.